

Становище

от доц. д-р Красен Стефанов Станчев, СУ, Катедра „Публична администрация“,
професионално направление 2.3. „Философия“

Относно: конкурс за доцент в професионално направление 3.7. Администрация и управление (мениджмънт и регулация в енергийния сектор), обявен в ДВ бр.22/18.03.2022г., с кандидат гл. ас. д-р Виктор Станиславов Аврамов

Основание за представяне на становището: участие в състава на Научното жури по конкурса съгласно Заповед № 3-РК-240/18.05.2022 на Ректора на НБУ и решение от първото заседание на Научното жури от 26.05.2022г.

Становището е изготвено в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ) и Наредбата за развитие на академичния състав в НБУ. В структурно отношение становището се състои от VI части и заключение съобразно образец за изготвяне на становище за заемане на академична длъжност „доцент“ в НБУ.

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

В обявения конкурс участва един кандидат – гл.ас. д-р Виктор Станиславов Аврамов. Представената документация по конкурса отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (чл.2б) и Правилника за приложение му (чл.1а, ал.1), както и на Наредбата за развитие на академичния състав в НБУ (Приложение 2, Издание 21/29.11.2021 г.в сила от 23.12.2021 г.).

От предоставената от кандидата гл.ас. д-р Виктор Станиславов Аврамов справка за самооценка се вижда, че тя покрива необходимите минимални изисквания за научната, преподавателската и изследователска дейност за заемане на академичната длъжност „доцент“, съобразена с ППЗРАСРБ, както следва:

Част I: Минимални изисквания към научната, преподавателската и/или художествено-творческата дейност на кандидатите за заемане на академичните длъжности по професионални направления, съобразени с ППЗРАСРБ (**групи показатели А-Е**) и съответен брой точки над изискуемия минимум: **А 50 от 50 т., В 100 от 100 т., Г 293,3 от 200 т., Д 105 от 50 т. и Е 0 от 0 т.- неизискуеми за доцент.**

Част II: Изпълнение на критерии и показатели при дългосрочно атестиране за обявяване на конкурс за по-висока академична длъжност, според действащата наредба на НБУ - учебна работа, организационна и обществена работа (**групи показатели Ж-И**): **Ж 85 от 50 т., З 80 от 70 т. и И 105 от 50 т.**

Общият брой точки на кандидата (**818,3m**) по показателите за оценка е значително по-голям от необходимия минимум (570т).

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

Гл. ас. д-р Виктор Аврамов участва в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.7. Администрация и управление (мениджмънт и регулация в енергийния сектор) в НБУ с:

- една монография (хабилитационен труд);
- една книга, публикувана на базата на защитен дисертационен труд;
- 23 статии и доклади, от които 22 са самостоятелни публикации в издания с научно рецензиране;

1. Оценка на монографичния труд, творчески изяви или други публикации, съответстващи по обем и цялостност на монографичен труд, включваща оценка на научните и научно-приложните приноси на автора.

В монографията „Либерализираният пазар на електрическа енергия: конкуренция, потребление и пазарна структура” анализира взаимната връзка между **цикличните вариации на електропотреблението в различните времеви интервали и пазарната структура** на пазара.

Цикличността на потреблението в комбинация със специфичните икономически характеристики детерминират необходимостта от „дизайн“ на пазарите на електрическа енергия. Пазарната структура е централна за обясняването на пазарните резултати като резултат на конкурентното поведение на участниците под ограниченията на регулаторните механизми. Предлагането зависи от технологията на производителите (базови или пикови) и от съчетанието на техните стратегии за максимизиране на печалбата. Това налага някои компоненти на тези пазари да бъдат регулирани и спецификата на регулацията е от основно значение за пазарните резултати.

Основните научно-приложни приноси в монографичния труд могат бъдат систематизирани, както следва:

- Детайлен анализ на **съставните елементи и концептуалните специфики** на пазара на електрическа енергия.
- Идентифициране на цикличния характер на потреблението, като основна качествена характеристика във всички разгледани времеви периоди, детерминирана от естествените вариации на климата и от социалните конвенции в потребителското поведение;
- Изследване на пазарните резултати чрез анализ на пазарната структура и механизмите на конкуренция, които зависят от индивидуалното поведение на пазарните участници и правилата, които го структурират. Те са подчинени в голяма степен на разходите на производителите, на използваните от тях технологии и на времевия интервал, в който се осъществява потреблението;
- Интерпретиране на тези резултати в по-широкия контекст на институционалната среда, която политиките и регулаторните механизми създават.

Монографичният труд на гл. ас. д-р Виктор Аврамов е **актуално научно изследване** с определена практическа насоченост, тъй като възможността за изкривяването на пазарните цени, вследствие употребата на пазарна сила и в отсъствието на регулация на цените, е централна управленска тема за пазара на електрическа енергия.

2. Оценка на приносите в останалите приложени публикации (творчески изяви), направени след назначаването на академичната длъжност „гл.асистент“ или

академичната длъжност „доцент“ (при кандидатите за професор). Тя включва и оценка на изискването за рецензираност на изданията.

В представените публикации извън хабилитационния труд по категоричен начин се установява последователност в **научните интереси и изследвания на кандидата гл. ас. д-р Виктор Аврамов** в избраната област. Всички публикации са релевантни към контекста на обявения конкурс – 3.7. Администрация и управление (**мениджмънт и регулация в енергийния сектор**). В представената научна продукция има **собствени научни и научно-приложни приноси, както следва:**

- анализ на рисковете в енергийния сектор, предлагане на управленски мерки за въздействие върху тях;
- анализ на регулаторните механизми и стратегическите документи на политиката на либерализация на енергийните пазари;
- анализи на пазарната структура в сектора на горивата и прогнозиране на потреблението на електрическа енергия;
- прегледи на еволюцията в либерализацията на европейския електроенергиен пазар;
- последователен анализ на променящите се цели на енергийната политика на ЕС;
- приложение на посочените анализи и прегледи за оценка на рисковете пред управлението на електроенергийната и енергийната система на България;
- Научните и научно-приложните трудове на д-р Аврамов му помагат да прави нетрадиционно задълбочени коментари по текущи проблеми на пазарите на електроенергия и енергийни ресурси, които, убеден съм от лични наблюдения, повдигат общото равнище на публичните обсъждания на енергийните политики.

Представената научна продукция и експертната дейност на кандидата е оценена от практиката и не повтаря тази за придобиване на ОНС „Доктор“ и академична длъжност „главен асистент“.

3. Цитиране от други автори.

Публикациите, съдържащи цитиранията са предоставени на хартиен носител и електронно сканирано копие. Сред проверените източници са установени 14 позовавания на публикации от д-р Виктор Аврамов. **Три от публикациите** му са цитирани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни (**група Д, показател 11**). Кандидатът отговаря на изискванията.

Общата ми оценка за изследователската дейност на гл.ас. д-р Виктор Аврамов е положителна.

III. Учебна и преподавателска дейност

Нямам пряко наблюдения върху тази дейност гл. ас. д-р **Виктор Аврамов**, тъй като сме колеги от различни университети.

Онова, което се вижда от документите е следното:

1. Преподавател в НБУ с постоянен договор;

2. Според справката за дългосрочно атестиране (за периода 2014/15г.-2021/2022г.) той преизпълнява норматива за аудиторна и извънаудиторна заетост;
3. Член е на Програмния съвет в департамент „Администрация и управление“ д-р **Виктор Аврамов**, инициатор и съ-създател на програма „Управление на бизнеса и предприемачество“ – редовно и дистанционно обучение за бакалаври,
4. както и автор на магистърските програма „Устойчиво управление и развитие на енергийния сектор“ и „Бизнес развитие в мрежови индустрии: енергия, телекомуникации, транспорт“;
5. Участник е в разработването на **нови и адаптиране на съдържанието към изискванията на бизнеса във водените от него курсове** в тези програми (показател 31 от самооценката).
6. В Мудъл НБУ, гл. ас. д-р **Виктор Аврамов** е споделил авторски учебни материали (е-учебник, презентации и симулации) по основни курсове - „Евристични методи и управленски решения“; „Управление на промените; „Искусството на преговорите (експерт от практиката)” (**Показател 36**). Преподава в курсове на чужд език (MHRE416 Organizational Analysis, Design and Development - справка в Електронен каталог на учебните програми на НБУ).
7. За анализирания период гл. ас. д-р Аврамов е бил научен ръководител на 54 студента, има изготвени 105 рецензии и е участвал в 227 изпитни комисии. (**група 3, показател 38**).
8. Преподавателската му дейност се оценява от студентите отлично. За последните 5 години средната оценка на студентите за удовлетвореността от курсовете на гл. ас. д-р Виктор Аврамов е **4,61** от **максимална 5** (съгласно Справка от Център за качество и оценяване и Справка от е-преподавател: Мониторинг – анкетиран на студенти).
9. В преподавателската си дейност той осигурява и стажантски практики на студентите в Corporate Advisors ООД (**Група 3, Показател 39**).
10. Съвместно със студентите той провежда изследвания, резултатите от които представя на национални и международни конференции.
11. Гл. ас. д-р Виктор Аврамов е лектор по покана на бизнес-организации (например на Българска стопанска камара) и пред академичната общност на НБУ (**група Ж, Показател 29**).
12. За усъвършенстване и разширяване на преподавателските си умения и знания той участва активно в програмите за обучение на преподавателския и административния състав на НБУ (група И, показател 42; Справки от Центъра за кариерно развитие и обучителни ресурси).

Всичко това ми дава основание да оценя гл. ас. д-р Виктор Аврамов като утвърден лектор, отговорен и коректен преподавател. Учебно-преподавателската й дейност е категорично свързана с предмета на конкурса, а натрупаният преподавателски опит напълно отговаря за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.7. Администрация и управление. Смяя да кажа, че моят университет, университетите, в които съм имал честта на преподавам и бизнес-организациите, в

които съм членувал, изследвал и с които съм работил (в момента съм почетен член на УС на БТПП) биха се радвали да имат преподавател с такива качества.

IV. Административна и обществена дейност

- Гл. ас. д-р Виктор Аврамов е ангажиран като Директор на програмния съвет на департамент „Администрация и управление“ от 2019 година.
- Активно участва в КСК и комисии по прием на кандидат-студенти.
- Участва в заседанията програмни съвети, спазва приемното време като преподавател и провежда редовно учебните си занятия.
- Участва активно при организиране и провеждане на научни събития, работни срещи, научни семинари, тренинги, практикуми семинари, студентски дискуссионни форуми, публични лекции в НБУ и другаде.
- Той е директор на УПИЗ „Лаборатория по количествени методи и моделиране“ към МФ на НБУ.
- В качеството си на енергиен експерт активно участва в различни телевизионни формати от името на Департамента и НБУ по актуални проблеми, свързани с икономически експертни анализи и оценки на рисковете в енергийния сектор (електроенергетика, природен газ, течни горива), както и управленски инструменти за въздействие върху тези рискове в сектора.

Аз следя участията му медиите (Медиапул, Инвестор, Блумбърг – България TV) и съм убеден, че административната и обществена дейност гл. ас. д-р Виктор Аврамов допринася за развитието и усъвършенстването на учебния процес в различни бакалавърски и магистърски програми в НБУ, както и че те допринасят за престижа на университета.

V. Лични впечатления от кандидата

Личните ми впечатления за Виктор Аврамов са, че той е високо отговорен, креативен, прецизен и инициативен в научните си занимания. Очевидно е такъв и в преподавателската работата си работа.

От публичните му изяви личи, че той е диалогичен, задълбочен, аргументиран и толерантен спрямо колеги, събеседници и – предполагам – опоненти.

В научно-изследователската работа личи системност, висок професионализъм, вкус към емпирична аргументация и точни методи.

Не мога да крия, че мен в неговата област повече ме привличат макроикономическия подход, анализът на ползи и разходи и приложенията на Public Choice Theory, както и че изпитвам известна априорна неприязън към проявите на “Nudging”. Отчитайки тези свои „особености“, искам да споделя, че за мен неговите анализи, публикации и медийни изяви са изключително авторитетни и че смятам за невъзможно човек да не се съобразява с тях.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Представените за рецензиране научни публикации на гл. ас. д-р Виктор Аврамов са разработени върху фундаментална теоретична и емпирична основа. Съдържащите се в тях тези и практически препоръки са отлично аргументирани. Нямам конкретни критични бележки по съдържанието на научните трудове на кандидата.

В няколко от своите основни научни публикации Виктор Аврамов показва познаване на теориите на игрите и на теорията на вземането на решения. Смятам, че неговата бъдеща научна и преподавателска дейност биха могли да се развият по посока на:

- По-консистентен анализ на процеса на вземане на решения и политическите рискове;
- Анализ на корелациите между културно поведение, политически предпочитания и енергийни политики;
- Макроикономически анализ и съотношения на енергийните цени и цените на стоки и услуги, особено в исторически план.

Заключение

Кандидатът по конкурса гл. ас. д-р Виктор Аврамов отговаря на изискванията за заемането на академичната длъжност „доцент“, съгласно ЗРАСБРБ, правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ), както и на Наредбата за развитие на академичния състав в НБУ.

Предлагам на членовете на Научното жури кандидата по конкурса **гл. ас. д-р Виктор Станиславов Аврамов да бъде избран за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 3.7 Администрация и управление в НБУ (мениджмънт и регулация в енергийния сектор).**

Дата 22.06.2022

Подпис